

POSION KUNTA

OMAISHOIDON TUEN SISÄLTÖ JA KRITERIT

§ 74 /30.9.2010

§ 23 /24.2.2011

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Posion kunta/perusturvalautakunta

Sairaalan tie 2 B

97900 Posio

Fax (016) 3721 088

SISÄLTÖ

Sivu

1. OMAISHOIDON TUEN TARKOITUS JA SISÄLTÖ	3
2. OMAISHOIDON TUEN HAKUMENETTELY JA HAKEMUKSEN KÄSITTELY	4
3. PÄÄTÖSTÄ EDELTÄVÄ HOITO- JA PALVELUTARPEEN ARVIOINTI	4
3.1. Arviointi- ja hoitoisuusluokituslomakkeet	4
3.2. Omaishoidon asettamat vaatimukset hoitajalle	5
4. HOITOPALKKION MAKSULUOKAT JA KRITEERIT	5
5. OMAISHOIDON PÄÄTÖSMENETTELY JA MUUTOKSEN HAKU	7
5.1. Omaishoitosopimus	8
5.2. Hoito- ja palvelusuunnitelma	8
5.3. Hoitopalkkion maksatus	8
5.4. Omaishoidon keskeytykset ja omaishoidon päättyminen	8
6. HOITAJALLE JÄRJESTETTÄVÄ VAPAA	9
6.1. Omaishoitajuuden tukeminen	9
7. PÄÄTÖSTEN TARKISTAMINEN JA VOIMAANTULO	10
YHTEYSTIEDOT	11
LIITTEET	

1. OMAISHOIDON TUEN TARKOITUS JA SISÄLTÖ

Laki omaishoidon tuesta (937/2005) tuli voimaan 1.1.2006. Omaishoidon tuki on sosiaalipalvelu, jonka järjestämisestä kunnan on huolehdittava. Omaishoitopalkkio ei ole lakiin perustuva subjektiivinen oikeus, vaan sen maksaminen on kuntakohtainen päätös, joka on sidottu talousarvioon varattuihin määrärahoihin. Kunta määrittelee omaishoitopalkkion myöntämisperusteet sekä päättää muun muassa hoitopalkkioiden määrän ja kriteerit. Hoitoa tarvitsevan henkilön kotikuntalaisa tarkoitettu kotikunta tulee olla Posio.

Omaishoidon tuen tarkoituksena on mahdollistaa hoidettavan kotona asuminen sitä tukevine perus- ja erityispalveluineen. Omaishoidon tuen tavoitteena on edistää vanhuksen, vammaisen tai sairaan kotona asumista ja välttää joutuminen laitoshoitoon tai tehostettuun palveluasumiseen. Tukea ei myönnetä, jos hoidettava asuu sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikössä tai palveluasumisyksikössä. Omaishoidon tuki suunnataan ensisijaisesti niille henkilöille, joiden avuntarve on runsain.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus, johon kuuluvat hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut sekä omaishoitajalle annettava hoitopalkkio, vapaa ja omaishoitoa tukevat palvelut. Omaishoidon tuen myöntämisen lähtökohtana on, että henkilö tarvitsee hoitoa tai muuta huolenpitoa, jotta hän voi selviytyä omassa kodissaan. Omaishoidon tuesta annetun lain 3 §:n mukaan kunta voi myöntää omaishoidon tukea mikäli kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

1. henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi tarvitsee kotioloissa hoitoa tai huolenpitoa;
2. hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palvelujen avulla;
3. hoitajan terveys tai toimintakyky vastaa omaishoidon asettamia vaatimuksia;
4. omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävä;
5. hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva; ja
6. tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista.

Omaishoitosopimus on hoitajan ja kunnan välinen toimeksiantosopimus omaishoidon järjestämisestä ja maksettavasta rahallisesta hoitopalkkiosta. Hoitajalla ei ole työehtosopimuksen mukaisia loma-, päiväraha-, työaika- ja muita sellaisia oikeuksia tai etuuksia. Hoitaja ei ole työehtosopimustilanteessa työsuhteessa kuntaan, hoidettavaan tai hoidettavan huoltajaan. Kunnan kanssa sopimuksen tehneelle hoitajalle kertyy työstään eläketurvaa, ellei hän ole jo eläkkeellä. Kunta ottaa omaishoitajalle tapaturmavakuutuslain 57 §:n 1 momentin mukaisen tapaturmavakuutuksen. Omaishoitosopimus on pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleva. Erityisistä syistä sopimus voidaan tehdä määräaikaisena. Sopimuksen liitteenä tulee olla hoito- ja palvelusuunnitelma, joka tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

2. OMAISHOIDON TUEN HAKUMENETTELY JA HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Omaishoidon tuessa on jatkuva hakumenettely. Omaishoidon tukea hakee hoidettava. Hakemus osoitetaan Posion kunnan perusturvatoimistoon osoitteeseen Perusturvatoimisto/Omaishoito, Sairalaantie 2 B, 97900 Posio.

Omaishoidon tukihakemus käsitellään aina ilman aiheetonta viivästystä. Mikäli hakija on 75-vuotias tai hän saa Kelan maksamaa ylintä hoitotukea, tulee palvelutarpeen arviointi käynnistää 7 arkipäivän kuluttua yhteydenotosta. Omaishoidon tuen myöntämisestä tai myöntämättä jättämisestä tehdään aina kirjallinen päätös, joka annetaan tiedoksi hakijalle. Päätökset omaishoidon tuesta tekee vanhustyön vastaava.

3. PÄÄTÖSTÄ EDELTÄVÄ HOITO- JA PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

Päätös omaishoidon tuen myöntämisestä perustuu aina hoidettavan ja hoitajan monipuoliseen toimintakyvyn ja voimavarojen arviointiin. Omaishoidon tuen päätöksentekoa edeltää kotikäynti asiakkaan kotiin. Tällöin arvioidaan hoidettavan hoidon tarve sekä muiden välttämättömien palvelujen tarve ja määrä. Kotikäynnin yhteydessä arvioidaan myös onko koti olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva. Toimintakyvyn arvioinnissa käytetään kolmea (3) toimintakyvyn arviointi- ja luokitusjärjestelmää, koska vanhusten ja aikuisikäisten sairaiden, kehitysvammaisten ja sairaiden lasten hoidon ja huolenpidon tarve suuntautuu eri tavoin. Kaikissa kolmessa arviointi- ja luokitusjärjestelmässä käytetään samoja maksuluokkia. Tarvittaessa päätöksenteon tukena käytetään hoidettavan hoitoon osallistuvan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ja muiden tahojen asiantuntemusta. Hoidettavan diagnoosi ei ratkaise oikeutta omaishoidon tukeen. Hoidon ja huolenpidon tarve selvitetään kaikissa tapauksissa yksilöllisesti. Kotikäynnin tekee vanhustyön vastaava ja/tai kotihoidon ohjaaja.

Hoitoisuusluokkaa ja toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon hoidettavan ja hoitajan kokonaistilanne: fyysinen ja psyykinen tila, ikä, sosiaaliset suhteet, muut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä yhteiskunnan tukimuodot. Perheen normaalit sisäiset vastuut, kuten puolisojen välinen tavanomainen auttaminen ja vanhempien tavanomainen vastuu lapsesta, huomioidaan arvioinnissa. Omaishoidon tuen määrää arvioitaessa huomioidaan aina hoitajan osuus hoitotyöstä sekä muiden tahojen antama hoito ja palvelu.

3.1. Arviointi- ja hoitoisuusluokituslomakkeet

- Rava-toimintakykymittari vanhuksen, vammaisen tai sairaan aikuisikäisen toimintakyvyn arviointi- ja hoitoisuusluokitus (liite 1)
- Kehitysvammaisen henkilön toimintakyvyn arviointi- ja hoitoisuusluokituslomake (liite 2)
- Sairaalan lapsen toimintakyvyn arviointi- ja hoitoisuusluokituslomake (liite 3)

Kaikessa päätöksenteossa käytetään yksilöllistä harkintaa. Hoidettavan henkilön osalta pyydetään lääkärinlausunto ja muita konsultaatiolausuntoja tarvittaessa. Muistisairaana henkilön kyseessä ollessa toimintakykyä arvioidaan myös MMSE-testillä ja/tai ADCS-ADL-mittarilla. Omaishoidon tuen myöntämisessä ja hoitopalkkion määräytymisessä tärkein peruste on hoidon vaativuus ja sitovuus sekä omaishoitoperheen kokonaistilanne.

3.2. Omaishoidon asettamat vaatimukset hoitajalle

Omaishoidon tuen myöntämisen lähtökohtana on, että hoidettavan omainen tai läheinen haluaa ryhtyä omaishoitajaksi ja että hoidettava hyväksyy hänet hoitajakseen. Hoitajan tulee olla täysi-ikäinen sekä toimintakykynsä ja elämäntilanteensa puolesta soveltuva tehtävään. Omaishoitajan terveydentilan ja toimintakyvyn pitää vastata omaishoidon asettamia vaatimuksia.

Omaishoidon tuen päätöstä tehtäessä arvioidaan, selviytyykö hoitajaksi esitetty henkilö omaishoitoon sisältyvistä tehtävistä. Hoitajan tulee kyetä suoriutumaan päivittäisistä toiminnoista sekä ottamaan kokonaisvastuu hoidettavan hoidosta. Arvioinnissa kiinnitetään huomioita muun muassa hoitajan mahdollisiin sairauksiin, muistiin, liikuntakykyyn, elämäntapoihin ja kykyyn selviytyä päivittäisistä toiminnoista. Hoitajan soveltuvuudesta hoitotyöhön voidaan edellyttää lääkärin ja/tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijan lausuntoa.

On mahdollista, että hoitajan oma toimintakyky on jo niin alentunut, että hoitajan rooli on hänelle kohtuuton. Tällöin riski omaishoitajan uupumiseen ja kykenemättömyyteen vastata hoidettavan tarvitsemasta hoidosta ja hoivasta on suuri. Tällaisissa tilanteissa omaishoitajan ja hoidettavan hyvinvointi voidaan turvata järjestämällä heille omaishoidon tuen sijasta muulla tavoin tarpeenmukaiset ja riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut.

4. HOITOPALKKION MAKSULUOKAT JA KRITEERIT

Posion kunta porrastaa omaishoidon tuesta maksettavat hoitopalkkiot hoidettavan hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella kolmeen (3) maksuluokkaan. Omaishoitajille maksettavien hoitopalkkioiden suuruudesta ja alimmista hoitopalkkiosta säädetään omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 5 §:ssä. Lain 6 §:n mukaan hoitopalkkioita tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Hoitopalkkiota ei makseta takautuvasti eikä sitä myönnetä kuukautta lyhyemmäksi ajaksi. Perheen tuloja tai varallisuutta ei oteta huomioon palkkiota myönnettäessä. Omaishoitopalkkiota ei voi saada alle 1-vuotiaat lapset sekä kotihoidon tukea saavat alle 3-vuotiaat lapset.

Maksuluokka I: 414 €/kk

Tähän ryhmään kuuluva henkilö tarvitsee melko paljon hoitoa ja huolenpitoa. Hän tarvitsee ajoittain apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavissa toiminnoissa: henkilökohtaisen hygienian hoidossa, ravitsemuksesta huolehtimisessa ja liikkumisessa sekä elämänhallinnassa ja vuorovaikutuksessa. Hoitotyö sitoo

hoitajaa lähes ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin usean tunnin ajan. Hoidettava voi olla osan vuorokaudesta yksin. Henkilö tulisi kotona toimeen tehostetun kotihoidon turvin, mutta tuen avulla kotihoidon palvelutarvetta voidaan vähentää. Hoitaja asuu samassa taloudessa tai lähellä hoidettavaa.

Rava-indeksi 2.30 – 2.99
MMSE 18 – 30
Sairaalan lapsen hoitoisuuspisteet 15–20
Kehitysvammaiset 36 - 46

Maksuluokka II: 515 €/kk

Tähän ryhmään kuuluva henkilö tarvitsee paljon hoitoa ja huolenpitoa, lähes jatkuvasti apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavissa toiminnoissa: peseytymisessä, pukeutumisessa, syömisessä, lääkkeiden otossa, wc-asioissa, liikkumisessa, elämänhallinnassa ja vuorovaikutuksessa. Hoitotyö edellyttää pääsääntöisesti hoitajan kokopäivätoimista työpanosta. Jos henkilöllä ei olisi omaishoitajaa, hän olisi todennäköisesti jatkuvassa ympärivuorokautisessa hoidossa. Hoidettava saa yleensä Kelan korotettua hoitotukea. Hoitaja asuu samassa taloudessa.

Rava-indeksi 3.00 – 3.49
MMSE 12 -20
Sairaalan lapsen hoitoisuuspisteet 30 – 40
Kehitysvammaiset 47 – 53

Maksuluokka III: 613 €/kk

Tähän ryhmään kuuluva henkilö on ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa tarvitseva, usein vuode- tai pyörätuoli asiakas, vaikeasti kehitysvammainen tai muistiongelmainen. Hän tarvitsee jatkuvasti apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavista alueista: peseytymisessä, pukeutumisessa, syömisessä, lääkkeiden otossa, wc-asioissa, liikkumisessa, elämänhallinnassa ja vuorovaikutuksessa. Hänen hoitamisensa on sitovaa sekä fyysisesti ja psyykkisesti raskasta. Hoidettavaa ei voi jättää yksin. Ilman omaishoitajaa hoidettava tarvitsisi maksimaaliset kotihoitopalvelut tai pysyvän hoitopaikan kodin ulkopuolella.

Rava-indeksi yli 3.50
MMSE 0 – 12
Sairaalan lapsen hoitoisuuspisteet 41 – 50
Kehitysvammaiset: 54 – 65

Erityismaksuluokka: hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen hoitopalkkio 769,33 €/kk

Tähän ryhmään kuuluva henkilö on hoidollisesti raskaassa ja lyhytaikaisessa siirtymävaiheessa. Hän tarvitsee usein erityishoitoja ja on usein täysin tai lähes liikuntakyvytön. Omaishoitaja on lyhytaikaisesti estynyt tekemään omaa tai toisen

työtä tai päätoimista opiskelua. Hoitaja ei voi vastaavalta ajalta saada sairausvakuutuslain 10 luvun mukaista erityisrahaa tai vuorotteluvapaalain 13 § mukaista vuorottelukorvausta. Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi saattohoitotilanne tai hoidettavan siirtyminen kotihoidosta pysyvään laitoshoittoon. Hoitaja sitoutuu tällöin vastaamaan hoidettavan henkilökohtaisesta hoivasta ja huolenpidosta sekä valvonnasta ja ohjauksesta ympärivuorokautisesti. Kyse on lyhytaikaisesta jaksosta, jonka kesto määräytyy tapauskohtaisesti. Siirtymävaiheen kesto ei ole laissa tarkasti määritelty.

Osittaisen hoidon maksuluokka: 0 – 205 €/kk

Osittaisen hoidon maksuluokan mukaista hoitopalkkiota voidaan harkinnanvaraisesti maksaa silloin, kun hoitajan sitovuus hoitoon on vähäisempää kuin ympärivuorokautista tai jatkuvasti päivittäistä ja huolenpidon tarve on vähäistä, taikka hoitaja esittää erityisen syyn.

Tähän ryhmään kuuluva henkilö on osittain itsenäisesti suoriutuva. Hän ei tule toimeen ilman ajoittaista ulkopuolista apua tukipalveluissa, kuten esimerkiksi asioinnissa, talon lämmityksessä, raskaammissa kotitöissä ja lumitöissä ja hän joutuu muuttamaan ilman ulkopuolista tukea palvelujen lähelle tai hänelle joudutaan järjestämään jatkuvaa kotiapua. Avun tarve tulee olla päivittäistä. Maksuluokka ei oikeuta lakisääteiseen omaishoitajan vapaaseen.

Rava-indeksi 1.30 – 2.29.

5. OMAISHOIDON PÄÄTÖSMENETTELY JA MUUTOKSENHAKU

Omaishoidon tuesta tehdään hoidettavalle päätös, joka annetaan tiedoksi kirjallisesti. Tuki myönnetään sen kuukauden alusta lukien, jolloin hakemus on saapunut tai jolloin hoito tosiasiallisesti alkaa. Päätös tehdään toistaiseksi, erityisestä syystä päätös voi olla määräaikainen (vrt. hoidollisesti raskas siirtymävaihe). Mikäli hoitopalkkioon varattu määräraha on jo sidottu voimassaoleviin omaishoitotosopimuksiin, jää myöntämisperusteet täyttävä hakemus jonoon odottamaan määrärahan vapautumista. Määrärahan vapautumista odottavat hakemukset asetetaan jonoon hoitoisuuden perusteella.

Omaishoidon tuen päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada päätös perusturvajaoston käsiteltäväksi, jos päätökseen tyytymätön 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä vaatii. Viranhaltijan päätökseen liitetään ohjeet muutoksenhaun saattamisesta perusturvajaoston käsiteltäväksi.

Viranhaltijan tekemä päätös voidaan toimittaa asianomaiselle kirjeellä postitse. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asianomaisen ilmoittamalla osoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi.

Muutosta perusturvajaoston päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. (Sosiaalihuoltolaki 710/1982, 7 luku)

5.1. Omaishoitosopimus

Omaishoitajan ja kunnan välillä laaditaan toimeksiantosopimus, joka sisältää tiedot hoitopalkkion määrästä ja maksutavasta, hoitajan oikeudesta lakisääteiseen vapaaseen, vapaapäivien järjestämisestä, määräaikaisen sopimuksen kestosta sekä hoitopalkkion maksamisesta hoidon keskeytyessä hoitajasta johtuvasta syystä tai hoidettavasta johtuvasta, muusta kuin terveydellisestä syystä. Sopimuksen liitteeksi liitetään palvelu- ja hoitosuunnitelma.

Omaishoitosopimus on voimassa pääsääntöisesti toistaiseksi. Vain erityisestä syystä omaishoitosopimus voidaan tehdä määräaikaisena: kun hoidon jatkaminen ei hoitajasta tai hoidettavasta johtuvasta syystä ole tietyn määräajan jälkeen mahdollista tai hoidon tarpeen kesto on etukäteen tarkasti määriteltävissä tai omaishoito korvataan tietyn määräajan jälkeen toisella palvelulla.

5.2. Hoito- ja palvelusuunnitelma

Omaishoitosopimuksen liitteeksi laaditaan yhteistyössä hoitajan ja hoidettavan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö, muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen määrä ja sisältö, omaishoitajan hoitotehtävää tukevien sosiaalipalvelujen määrä ja sisältö, ja miten hoidettavan hoito järjestetään hoitajan vapaan, terveydenhuoltoon liittyvien käyntien tai muun poissaolon aikana.

5.3. Hoitopalkkion maksatus

Omaishoidon tukeen kuuluva hoitopalkkio maksetaan omaishoitajalle kuukausittain taannehtivasti seuraavan kuukauden 16 päivä. Hoitopalkkio suoritetaan hoitopäiviltä. Tuki on veronalaista tuloa ja se saattaa myös vaikuttaa muihin, kuten esimerkiksi Kansaneläkelaitoksen ja työvoimahallinnon etuuksiin. Hoitajan tulee itse tarkistaa omaishoidon tuen vaikutukset saamiinsa etuuksiin.

Hoitopalkkion ohella kunnan tulee järjestää hoitotyön vaatimat välttämättömät muut palvelut. Palveluista peritään maksu normaalien asiakasmaksujen mukaisesti.

5.4. Omaishoidon keskeytykset ja omaishoidon päättyminen

Omaishoidon keskeytyessä äkillisesti hoidettavan terveydentilasta johtuvasta syystä, keskeytyy hoitopalkkion maksaminen kuukauden kuluttua esimerkiksi sairaalaan tai kuntoutusyksikköön joutumisen jälkeen.

Mikäli omaishoito keskeytyy tilapäisesti omaishoitajan terveydellisestä syystä, omaishoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua, muussa tapauksessa välittömästi. Omaishoitajan lakisääteinen vapaa 3 vrk/kk ei keskeytä hoitopalkkion maksamista.

Hoitaja on velvollinen ilmoittamaan hoidettavan toimintakyvyssä ja hoidossa tapahtuvista muutoksista omaishoidon tuesta vastaavalle henkilölle. Tällaisia muutoksia ovat mm. hoidettavan poissaolot omaishoitajan hoidosta, hoidon tarpeen muuttuminen, hoitotyötä tukevien palvelujen alkaminen tai lisääntyminen jne. Mikäli omaishoitopalkkiota myönnettäessä tai maksettaessa on annettu virheellisiä tietoja, voidaan myönnetty palkkio lakkauttaa ja suoritettut erät periä takaisin.

Kunta voi irtisanoa omaishoitosopimuksen irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua. Hoitajan irtisanoessa sopimuksen, irtisanomisaika on yksi kuukausi. Omaishoitosopimus päättyy ilman irtisanomista sen kuukauden lopussa, jonka aikana hoito käy hoidettavan terveydentilan muutoksista johtuen tarpeettomaksi. Mikäli hoito vaarantaa hoidettavan terveyden ja turvallisuuden voidaan sopimus purkaa ilman erillistä irtisanomisaikaa. Hoitajan huonokuntoisuus voi olla peruste sopimuksen purkamiselle. Irtisanomisesta tehdään hoidettavalle ja hoitajalle päätös.

6. HOITAJALLE JÄRJESTETTÄVÄ VAPAA

Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hoitaja on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että omaishoitoperheen muut yhteiskunnalliset palvelut eivät ylitä 35 h/vko tai hoidettava on vähintään puolet kuukaudesta omaishoidossa. Mikäli hoidettava on enemmän kuin 14 vrk kuukaudessa vuorottelu- tai lyhytaikaishoidossa, kertyy omaishoitajalle 1,5 vapaapäivää kyseistä kuukautta kohti.

Oikeus vapaapäiviin kirjataan omaishoitosopimukseen. Omaishoitaja voi pitää vapaansa kuukausittain tai hän voi säästää niitä ja pitää kerralla pidemmän vapaajakson. Vapaapäivät on pidettävä kohtuullisen ajan kuluessa ja edellisen vuoden vapaapäivät on pidettävä alkavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Vapaiden pitämisestä sovitaan aina etukäteen omaishoidon tuen vastuhenkilön kanssa.

Kunnan tulee järjestää lakisääteisen vapaan aikainen hoidettavan hoito. Posiolla omaishoitajan lakisääteinen vapaa järjestetään vuorotteluhoitona pääsääntöisesti vanhustyön asumisyksiköissä ja/tai terveyskeskuksen vuodeosastolla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan kunta saa periä lakisääteisen vapaan ajalta asiakasmaksua 10,60 €/vrk. Lain mukaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan vuorohoitovuorokausi on tuloajasta seuraavat 24 h, muutoin vuorotteluhoitolaskutus on kalenterivuorokausiperusteinen.

6.1. Omaishoitajuuden tukeminen

Omaishoitajien tilapäiseen, alle 4 tunnin tarpeeseen, on kehitetty ”Päivätupa” -toiminta, joka alkoi maaliskuussa 2010. Omaishoitaja tai muu läheistään hoitava henkilö voi tuoda hoidettavansa

valvottuun ja ohjattuun toimintaan, ja käyttää tämän ajan omaan virkistäytymiseen tai asioiden hoitoon. Mikäli omaishoitajan tilapäinen tarve vapaaseen on enemmän kuin 4 tuntia/päivä, järjestetään vapaa kokopäivähoitona vanhustyön asumisyksikössä.

Omaishoitajille on järjestetty huhtikuusta 2010 alkaen ”Omaishoitajien kuntoryhmä”. Toiminta on fysioterapeutin ohjaamaa kuntosali- ja vesiliikuntavoimistelua palvelukeskus Valkaman tiloissa. Omaishoitajien hoidettaville on ohjattua ryhmätoimintaa kuntoryhmän ajan.

Posiolla on jo usean vuoden ajan toiminut omaishoitajien vertaistukiryhmä. Vertaistukiryhmä on kokoontunut säännöllisesti, ryhmän vetäjänä on toiminut SPR:n vapaaehtoistyöntekijä. Posiolaiset omaishoitajat kuuluvat Koillismaan Omaishoitajat ja Läheiset ry:n, minkä puitteissa on ollut tarjolla koulutus-, kuntoutus- ja virkistystoimintaa lähivuosina.

Jatkossa tavoitteena on, että vertaistukiryhmä toimisi itsenäisesti vertaisohjaajan vetämänä kuitenkin niin, että yhteistyö omaishoidon tuen yhdyshenkilön kanssa on saumatonta ja aktiivista. Tämän lisäksi tavoitteena on vertaistukiryhmän aktiivisen toiminnan tukeminen sekä omaishoitajien tietojen ja taitojen lisääminen tiedottamisen, neuvonnan ja koulutuksen avulla. Omaishoitajien vertaistukiryhmän toiminnan jatkumisen turvaamiseksi, osoitetaan palvelukeskus Valkaman tiloista ryhmälle kokoontumistila kerran kuukaudessa tapahtuvia kokoontumisia varten. Vertaistukiryhmän kokoontumisilmoituksen julkaisuun Kuriiri lehdessä varataan määräraha.

Läheistään hoitava henkilö, joka ei saa kunnan maksamaa rahallista omaishoitopalkkiota, voi käyttää edellä mainittuja palveluja sekä osallistua omaishoitajien vertaistukiryhmän toimintaan.

7. PÄÄTÖSTEN TARKISTAMINEN JA VOIMAANTULO

Tämä omaishoidon tuen soveltamisohje astuu voimaan 1.11.2010. Ennen vuotta 2010 laaditut omaishoitotosopimukset pysyvät voimassa, kunnes ne on tarkistettu perusturvalautakunnan 30.9.2010 hyväksymän omaishoidon tuen ohjeen mukaisiksi. Omaishoitotosopimusten tarkistamisessa sovelletaan tätä omaishoidon tuen ohjetta 1.11.2010 alkaen.

Uudet omaishoidon tukihakemukset käsitellään perusturvalautakunnan 30.9.2010 hyväksymän omaishoidon tuen myöntämisperusteen mukaisesti ja niistä tehtävät päätökset tulevat voimaan 1.11.2010 alkaen.

YHTEYSTIEDOT

Omaishoidon päätökset, kartoitukset ja palvelutarpeen arviointi:

Omaishoidon vastuhenkilö,
vanhustyön vastaava Eija Ahola
Sairaalantie 2 D, 97900 Posio
puh. 044 7674 340
eija.ahola@posio.fi

Omaishoidon kartoitukset ja palvelutarpeen arviointi:

Kotihoidon ohjaaja Elina Ruokamo
Sairaalantie 2 C, 97900 Posio
puh. 044 7674 341
elina.ruokamo@posio.fi

Omaishoidon maksatus:

Toimistosihtööri Merja Talvensaari
Sairaalantie 2 B, 97900 Posio
puh. 044 7674 373
merja.talvensaari@posio.fi

Omaishoidon tuen hakemukset:

Perusturvalautakunta
Sairaalantie 2 B, 97900 Posio

RAVA-lomake

© Suomen Kuntaliitto

Asiakkaan nimi:																																			
Henkilötunnus:																																			
Rekisterinpitäjä:																																			
Asiakkaan kotikunta:						Alue:			Aluekoodi:																										
Ikä:	65-74	75-84	85-	Sukupuoli	M	N	Palvelun tuottajan koodi:																												
Asumismuoto:	Koti	Palvelutalo, tavall.		Y	K	Palvelutalo, tehostettu		Y	K																										
		Vanhainkoti		Y	K	Hoiva / pitkäaik.sairaala		Y	K																										
Kotipalvelutunnit kuukaudessa	Y	tuntia / kk		Kotipalvelukerrat				Y	kertaa / kk		Omaishoidon tuki:																								
	K	tuntia / kk		kuukaudessa				K	kertaa / kk																										
Kotisairaanhoidotunnit kuukaudessa	Y	tuntia / kk		Kotisairaanhoidokerrat				Y	kertaa / kk		€ / kk																								
	K	tuntia / kk		kuukaudessa				K	kertaa / kk																										
Hoitoisuus = hoitajan subjektiivinen kokemus hoidon raskaudesta	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="6" style="text-align: center;">helppo</td> <td colspan="6" style="text-align: center;">erittäin raskas</td> </tr> </table>												0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	helppo						erittäin raskas					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																									
helppo						erittäin raskas																													
1. Näkö	1	Normaali (silmälasien kanssa tai ilman), ei haittaa päivittäisiä toimia																																	
	2	Heikko, myös apuvälineitä käyttäen, tarvitsee opastusta oudossa ympäristössä																																	
	3	Sokea																																	
2. Kuulo	1	Normaali, kuulee normaalin puheen ilman apuvälineitä																																	
	2	Alentunut, apuväline käytössä tai kuulee vain korotetun, selkeän puheen																																	
	3	Kuuro																																	
3. Puhe	1	Normaali, tuottaa selvää, ymmärrettävää puhetta																																	
	2	Epäselvä, puuromainen, sammaltava, takelteleva, osia sanoista puuttuu																																	
	3	Afasia, sanojen merkitys väärä, ei löydä oikeita sanoja, puhekyvytön																																	
4. Liikkuminen	1	Normaali, kävelee omatoimisesti ilman apuvälineitä (kävelykeppi sallitaan)																																	
	2	Epävarma, horjattelua, tarvitsee tukea esim. kolmipistekeppi																																	
	3	Telinekävelijä, tarvitsee liikkumiseen kävelytelineen tai kaksi tukikeppiä																																	
	4	Itsenäinen pyörätuolilla, omatoiminen pyörätuolilla, siirtyä omatoimisesti																																	
	5	Taluttava, ei löydä kohteita, ei pysty turvallisesti liikkumaan apuvälinein																																	
	6	Kaatuileva, apuvälineistä huolimatta kaatuilua toistuvasti																																	
	7	Nostettava pyörätuoliin, nostettava pyörätuoliin 1-2 henkilön avustamana																																	
	8	Vuodepotilas, potilas hoidetaan vuoteeseen																																	
5. Virtsa	1	Normaali, tunnistaa virtsaamistarpeen, ei kastele																																	
	2	Kasteleva, ei tunnista virtsaamisen tarvetta tai ei pysty pidättämään virtsaa																																	
	3	Katri, virtsaa katetrim kautta																																	
6. Uloste	1	Normaali, tunnistaa tarpeen, ulostaminen WC:ssä/WC-tuolissa, ei tuhri																																	
	2	Alle, ei hallitse suoltaan, ei tiedosta tarvetta, uloste alle/vaippaan																																	
	3	Tuhri, puutetta pidätyskyvyssä, sotkee ulosteen kanssa paikkoja																																	
	4	Toimitettava, suoli toimii harvoin ilman lääkkeitä tai peräruiskeita																																	
7. Syöminen	1	Itse, tiedostaa nälkänsä, ottaa lautaselle, pilkkoo ja syö ruoan ilman apua																																	
	2	Autettava, tarvitsee ohjausta, ruoka asetettava ja pilkottava lautaselle																																	
	3	Letkuruokinta, syöminen ja nieleminen ei onnistu, nenämahaletkuruokinta																																	
	4	Syötettävä, Täysin autettava ruokailussa, saattaa tiedostaa nälän																																	
8. Lääke	1	Itse, ei tarvitse valvontaa, annostelee ja ottaa itse lääkkeensä																																	
	2	Autettava, lääkkeet jaetaan doseittain/annosmukiin, joista potilas ottaa itse																																	
	3	Valvottava, lääkkeet jaetaan ja varmistetaan, että potilas ottaa ja nielee ne																																	
9. Pukeutuminen	1	Itse, tiedostaa pukeutumistarpeen, omatoimisesti pukeutuu asianmukaisesti																																	
	2	Autettava, osin tai täysin autettava pukeutumisessa																																	
10. Peseytyminen	1	Itse, tiedostaa peseytymistarpeen, omatoiminen pesuissa (apua esim. selkä)																																	
	2	Autettava, täysin tai osittain autettava pesuissa (mm. jalkojen pesussa apua)																																	
11. Muisti	1	Normaali, aikaan ja paikkaan orientoitunut, muistaa menneet ja nykyiset																																	
	2	Alentunut, muistaa vanhat asiat paremmin kuin nykyiset, tietää, missä ollaan																																	
	3	Muistamaton, ei orientoitunut aikaan/paikkaan, ihmisten tunteminen vaikeaa																																	
12. Psyky / käytös	1	Normaali, asiallinen, tasapainoinen, kommunikoi muiden kanssa																																	
	2	Masentunut, allapäin, haluton kaikkeen, eristäytyy, haluaa kuolla, itkee usein																																	
	3	Aggressiivinen, lyö, kiroilee, vastustaa hoitotoimenpiteitä yms.																																	
	4	Sekava, ei tiedä aikaa, paikkaa, harhainen, epäasiallinen käytös/puhe																																	
	5	Häiritsevä, äänekäs, häiritsee ympäristöään, herättää negatiivisia tunteita																																	
	6	Harhaileva, eksyy norm. ympäristössään, kuljeskelee jatkuvasti, karkailua																																	
	7	Kontaktikyvytön, henkilöön ei saa järkevää kontaktia, syvä dementia / tajuton																																	

© Suomen Kuntaliitto

KEHITYSVAMMAISEN HENKILÖN TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI- JA HOITOISUUSLUOKITUS A SAIRAUDET

1 Diagnoosi, vamman laatu, lisävammat

1. Heikkolahjainen. Asiakas selviytyy omatoimisesti elämässä.
2. Lievästi kehitysvammainen. On sosiaalinen ja kommunikoi. Tarvitsee viikoittain tai harvemmin ohjausta ja tukea.
3. Keskiasteisesti kehitysvammainen. Puhekykyinen. Suoriutuu yksinkertaisista töistä. Tarvitsee valvontaa ja ohjausta.
4. Vaikea kehitysvamma. Tarvitsee pysyvästi suojatun ympäristön.
5. Syvä kehitysvamma. Usein monivammainen. Aistien ohjaama toimintakyky vähäinen. Tarvitsee jatkuvaa valvontaa ja hoitoa.

2 Lääkehoito

1. Asiakas huolehtii itse lääkkeistään ja ymmärtää lääkehoidon merkityksen.
2. Huolehtii itse lääkkeistään, mutta tarvitsee seurantaa, tietoa tai motivointia.
3. Lääkkeet jaetaan dosettiin, asiakas ottaa ne siitä itse. Tarvitsee ohjausta ja seurantaa.
4. Lääkkeet jaetaan dosettiin ja hoitaja antaa ne siitä asiakkaalle.
5. Hoitaja huolehtii asiakkaan lääkkeitä suoraan asiakkaalle suuhun.

3 Liikkuminen ja apuvälineet

1. Liikkuu omatoimisesti.
2. Tarvitsee ohjausta ja motivointia liikkumiseen.
3. Tarvitsee ajoittain apua liikkumiseen tai tarvitsee apuvälinettä liikkumiseen.
4. Liikkuu apuvälineen avulla sisällä, ulkona ei lainkaan.
5. Liikkuu avustajan kanssa, esimerkiksi pyörätuolin avulla.

4 Kuntoutus

1. Asiakas selviytyy mukautetusta perusopetuksesta, työkokeiluista, ammattiopetuksesta ja työhön valmennuksesta.
2. Asiakas hyötyy ammatillisista opinnoista ja asumisvalmennuksesta.
3. Asiakas tarvitsee paljon sosiaalista kuntoutusta; sopeutumisvalmennus, kuljetuspalvelut, asumisen eri tukimuodot ja tulkkipalvelut.

4. Asiakas tarvitsee kuntouttavia hoitotoimenpiteitä; fysioterapia, puheterapia ym.
5. Asiakas tarvitsee säännöllistä kuntoutushoitoa sekä kuntoutus- ja tutkimusjaksoja.

B YMMÄRTÄMINEN JA KOMMUNIKAATIO

5 Puheen ymmärtäminen tai muuta korvaava kommunikaatiotapa

1. Asiakas ymmärtää normaalin puheen.
2. Asiakas ymmärtää puheen osittain, mutta tarvitsee selvennystä tai toistoa.
3. Ymmärtää selkeät, lyhyet lauseet.
4. Asiakas tarvitsee puheen tueksi apuvälineen, esim. piktogrammien käytön tai viittomakielen.
5. Asiakas ymmärtää vain vähän puhetta.

6 Kommunikaatio ja ilmaisukyky

1. Asiakas kykenee kommunikoimaan ja ilmaisemaan tarpeitaan ja tunteitaan.
2. Tarvitsee rohkaisua ja kannustusta kommunikoimiseen.
3. Tarvitsee ohjausta ja tukea kommunikointiin ja ohjausta apuvälineen, esim. kuulokojeen käytössä.
4. Kommunikointi onnistuu apuvälineen avulla tai paperille kirjoittamisen avulla. Käyttää viittomakieltä ja piktogrammeja.
5. Asiakas tarvitsee henkilökohtaisen avustajan tai tulkin.

C HOIDETTAVUUS

7 Ravitseminen

1. Asiakas syö ja juo omatoimisesti ja valmistaa ateriat itse.
2. Asiakas tarvitsee ajoittain apua ruoan valmistuksessa.
3. Asiakas syö valmiiksi laitettun aterian omatoimisesti.
4. Asiakas tarvitsee valvontaa ja ohjausta aterioinnissa.
5. Asiakas ei syö itse, tarvitsee avustajan.

8 Peseytyminen, hygienia, ihonhoito ja siisteys

1. Asiakas peseytyy ja huolehtii hygieniasta omatoimisesti.
2. Asiakas tarvitsee valvontaa ja kehottamista em. toimissa.
3. Asiakas tarvitsee viikoittaista apua peseytymisessä, saunotus ja suihkutus kokonaisuudessaan.
4. Asiakas tarvitsee päivittäin ohjausta ja osittain apua peseytymisessä, esim. hiusten pesussa, alapesussa.

5. Asiakas tarvitsee hoitajalta kaiken peseytymisavun päivittäin, suuhygienia, parranajo jne.

9 Pukeutuminen

1. Asiakas pukeutuu omatoimisesti.
2. Asiakas tarvitsee ohjausta ja valvontaa vaatteiden valinnassa ja pukeutumisessa.
3. Asiakas pukeutuu omatoimisesti apuvälineiden avulla, tarvitsee valvontaa.
4. Asiakas tarvitsee osittaista pukeutumis- ja riisuuntumisapua päivittäin.
5. Asiakas tarvitsee täyden avun pukeutumisessa ja riisumisessa päivittäin.

10 Toimintakyky ja omatoimisuus kodin askareissa

10.1 Sovelletaan aikuisiin

1. Asiakas siivoaa, laittaa ruokaa ja huoltaa vaatteensa itse.
2. Tarvitsee ajoittain apua kodinaskareissa.
3. Tarvitsee säännöllistä apua kodin askareissa.
4. Tarvitsee viikoittaista apua esim. imuroinnissa ja vaatehuollossa.
5. Tarvitsee päivittäistä apua, ei pysty huolehtimaan itse kodin askareista.

10.2 Sovelletaan alle 18-vuotiaisiin

1. Lapsi/nuori osallistuu ikäistensä tavoin kodin askareisiin.
2. Lapsi/nuori tarvitsee ajoittain apua kodin askareissa.
3. Lapsi/nuori auttaa kykyjensä mukaan kodin askareissa.
4. Lapsi/nuori tarvitsee aikuisen ohjausta kodin askareissa esim. imuroinnissa ja vaatehuollossa.
5. Lapsi/nuori tarvitsee päivittäistä apua, ei pysty huolehtimaan itse kodin askareista.

D SOSIAALISET TAIDOT

11 Sosiaaliset taidot ja sosiaaliset suhteet

1. Asiakas asuu itsenäisesti. On ystävyysuhteita.
2. Asiakas asuu yksin, mutta tarvitsee asumiseen tukea ja on sopeutunut ympäristöönsä.
3. Asiakas tarvitsee viikoittaista tukea asumisessa, ei juuri ystävyysuhteita.
4. Asiakas asuu ohjatusti valvotuissa olosuhteissa tai kotona. Lähipiiri muodostaa sosiaalisen ympäristön.
5. Asiakas tarvitsee jatkuvan hoivan ja huolenpidon.

12 Itsehallinta ja turvallisuus

1. Asiakas on elämänhaluinen ja tyytyväinen.
2. Asiakas epäilee ja kyseenalaistaa omat voimavaransa ja kykynsä.
3. Asiakas ei ole sopeutunut elämäntilanteeseensa, tarvitsee tukea ja kuuntelijaa.
4. Asiakas kokee olevansa turhautunut ja uhattuna. Kokee ristiriitaisia tunteita ja on ajoittain ahdistunut.
5. Asiakas on ahdistunut ja masentunut.

13 Vapaa-ajan toiminta, harrastukset ja menot

13.1 Sovelletaan aikuisiin

1. Asiakas on omatoiminen vapaa-ajan vietossa ja harrastaa.
2. Asiakas tarvitsee ohjausta ja kannustusta vapaa-ajan vietossa.
3. Asiakas osallistuu avustettuna.
4. Asiakas osallistuu harvoin vapaa-ajan toimintoihin avustettuna.
5. Asiakas ei osallistu vapaa-ajan toimintaan.

13.2 Sovelletaan alle 18-vuotiaisiin

1. Lapsi/nuori osallistuu ikäistensä tavoin harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintaan.
2. Lapsi/nuori tarvitsee ohjausta ja kannustusta harrastuksissa ja vapaa-ajan toiminnassa.
3. Lapsi/nuori osallistuu ohjatusti harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintaan.
4. Lapsi/nuori osallistuu harvoin avustettuna harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintaan.
5. Lapsi/nuori ei osallistu lainkaan harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintaan.

LUOKITUS KEHITYSVAMMAISEN HENKILÖN AVUN JA TUEN TARPEESTA

Nimi: _____ Sotu: _____

A SAIRAUDET

1. Diagnoosi, vamman laatu, lisävammat	1	2	3	4	5
2. Lääkehoito	1	2	3	4	5
3. Liikkuminen ja apuvälineet	1	2	3	4	5
4. Kuntoutus	1	2	3	4	5

B YMMÄRTÄMINEN JA KOMMUNIKAATIO

5. Ymmärtää puhetta tai muuta korvaavaa kommunikointitapaa	1	2	3	4	5
6. Kommunikaatio ja ilmaisukyky	1	2	3	4	5

C HOIDETTAVUUS

7. Ravitsemus	1	2	3	4	5
8. Peseytyminen, hygienia, ihonhoito ja siisteys	1	2	3	4	5
9. Pukeutuminen	1	2	3	4	5
10. Toimintakyky ja omatoimisuus kodin askareissa	1	2	3	4	5

D SOSIAALISET TAIDOT

11. Sosiaaliset taidot ja sosiaaliset suhteet	1	2	3	4	5
12. Itsehallinta ja turvallisuus	1	2	3	4	5
13. Vapaa-ajan toiminta, harrastukset ja menot	1	2	3	4	5

Pisteet yhteensä: _____

Maksuluokka		Hoitoisuusluokkapisteet
0	Ajoittain autettava ja itsenäisesti suoritettava	13 – 35
I	Osittain autettava	36 – 46
II	Suurimmaksi osaksi autettava	47 - 53
III	Täysin autettava	54 – 65

Posio ____ / ____ 20 ____

_____
Asiakas

_____
Työntekijä

SAIRAAAN LAPSEN TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI- JA HOITOISUUSLUOKITUS

Nimi: _____ Sotu: _____

Osoite: _____

Puhelin: _____

Hoitaja: _____

1. LIIKKUMISKYKY

0. Liikkuu ikäistensä tavoin
1. Tarvitsee jonkin verran apua liikkumisessa
2. Tarvitsee asennon muuttamisessa ja säilyttämisessä hoitajan apua
3. Tarvitsee liikkumiseen apuvälineen, tarvitsee seurantaa liikkumisessa ja leikeissä
4. Tarvitsee huomattavasti apua liikkumisessa, käyttää pyörätuolia

2. SYÖMINEN

0. Syö ikäistensä tavoin
1. Syö ikäistensä tavoin, mutta tarvitsee valvontaa ja ohjausta
2. Tarvitsee jonkin verran hoitajan apua ruokailussa (nielemisvaikeuksia, soseruoka)
3. Tarvitsee ruokailussa huomattavasti hoitajan apua
4. Tarvitsee ruokailussa jatkuvasti hoitajan apua
5. Syötettävä, esim. letkuruokinta

3. PESEYTYMINEN

0. Peseytyy ikäistensä tavoin
1. Pystyy peseytymään sanallisen ohjauksen mukaan tai valvottuna
2. Tarvitsee vähän apua peseytymisessä
3. Tarvitsee huomattavasti apua peseytymisessä
4. Ei pysty peseytymään itse

4. PUKEUTUMINEN

0. Pukeutuu ikäistensä tavoin
1. Tarvitsee vähän apua, pystyy pukeutumaan sanallisen ohjauksen mukaan
2. Tarvitsee apua yksittäisten vaatekappaleiden pukemisessa
3. Tarvitsee runsaasti apua pukeutumisessa
4. Ei pysty itse pukeutumaan

5. WC-KÄYNTI

0. Ikätason mukaista
1. Osaa ilmaista tarpeensa, tarvitsee hieman apua
2. Tarvitsee ohjausta ja muistuttamista
3. Tarvitsee vähän hoitajan apua (tarvitsee vaippoja satunnaisesti)
4. Tarvitsee huomattavasti apua (käyttää vaippoja jatkuvasti)
5. Ei selviä lainkaan itsenäisesti (on katetroitava tai on kestopatetti)

6. PUHEEN YMMÄRTÄMINEN

0. Ymmärtää puheen
1. Ymmärtää puhetta tilanteisiin liittyen (kaksiosaiset ohjeet esim. kun on syöty, pyyhittää suu)
2. Ymmärtää yksiosaiset ohjeet (esim. lähdetään pesulle)
3. Ymmärtää lyhyet yksinkertaiset kehotukset (esim. tule, ota, anna)
4. Tarvitsee puhetta korvaavia/tukevia kommunikaatiomenetelmiä ja toisen henkilön apua
5. Ei ymmärrä eikä reagoi puheille

7. PUHUMINEN

0. Puhuu ikäistensä tavoin
1. Puhe epäselvää, mutta ymmärrettävää
2. Puhuu vain yksittäisiä sanoja
3. Puhuu huonosti; vain perhe ja hoitaja ymmärtävät
4. Tarvitsee, käyttäessään puhetta korvaavia/tukevia kommunikaatiomenetelmiä, toisen henkilön apua
5. Ei puhu eikä kykene ilmaisemaan itseään

8. LÄÄKITYS JA HOIDOT

0. Ei lääkitystä eikä hoitoja
1. Vaatii vain tablettilääkitystä ja hoitoja (apua fysioterapiassa käynteihin yms)
2. Vaatii päivittäin muuta lääkitystä ja hoitoja (injektiot yms. ja useita hoitoja vaativia sairauksia)
3. Lääkitys/hoidot ovat päivittäin usein toistuvia ja vaativia

9. AISTIEN TOIMINTA

NÄKÖ

0. Näkee normaalisti
1. Tarvitsee apuvälineen ja näkee sen avulla
2. Näkö heikentynyt, mutta selviytyy tutussa ympäristössä
3. Ei näe

KUULO

0. Kuulee normaalisti
1. Tarvitsee apuvälineen ja kuulee sen avulla
2. Kuulo heikentynyt, mutta selviytyy tutussa ympäristössä
3. Tarvitsee kommunikaatiomenetelmiä (myös perhe ja hoitaja osallistuvat sen käyttöön)

10. LEPO JA UNI

0. Nukkuu yönsä hyvin
1. Heräilee yöllä, mutta ei tarvitse hoitajan apua
2. Heräilee useita kertoja yössä, tarvitsee hoitajan apua
3. Ei nuku öisin, vuorokausirytmisi sekaisin
4. Lapsi on vaikeahoitoinen päivisin ja öisin

11. HOITOTYÖN SITOVUUS JA VAATIVUUS

0. Selviytyy ikäistään vastaavasti
1. Voi jättää hetkeksi yksin (tutussa ympäristössä)
2. Tarvitsee vähän tukea ja ohjausta
3. Tarvitsee paljon tukea ja ohjausta
4. Täysin autettava, vaatii kaiken aikaa valvontaa

PISTEET YHTEENSÄ: _____

HOITOISUUSLUOKKA: _____

Maksuluokka		Hoitoisuusluokkapisteet
0	Selviytyy ikää vastaavasti	0 - 19
I	Suurimmaksi osaksi autettava	20 - 29
II	Huomattavasti apua tarvitseva	30 - 40
III	Täysin autettava	41 – 50

Posio ____/____20____

_____
Asiakas

_____
Työntekijä